

Un, dos, tres... Acció!
A través de la creació,
els alumnes aprenen a
prendre decisions per
tirar endavant el
projecte.

són a punt perquè tot surti exacte. La Joana marca l'escena a la claqueta, Cosmin aguanta la perxa, la resta resten en silenci. Un, dos, tres, gravem.

L'Escola Comtes de Torregrossa d'Alcarràs fa quatre anys que participa en el projecte *Cinema en curs*, endegat durant el curs 2005-06 en centres educatius públics de Catalunya per l'Associació A Bao A Qu. Segons Laia Montaña, una de les responsables de la iniciativa, "aquesta és una proposta pedagògica basada en un aprenentatge actiu, compartit, compromès i creatiu". Hi ha diferents modalitats de desenvolupament dels tallers segons l'organització dels grups i els centres, però sempre es treballa amb una estreta col·laboració entre el professorat de l'escola i professionals del món del cinema. Aquest és un dels punts forts del projecte, també; el fet que les activitats són conduïdes per gent que viu del i pel cinema.

Dani Lacasa, sociòleg de formació i cineasta per vocació i dedicació, és qui imparteix el taller amb les mestres a Alcarràs des de fa dos anys i comenta, mentre l'equip es mou pels carrers del poble, que "és un procés que obliga a fer reflexions força introspectives, es fan preguntes i es busquen respostes que no sempre es poden fer durant el curs, durant el dia a dia de l'escola reglada".

Cinema en curs apropa els infants i els joves al cinema com a art, entenent que el cinema és una mirada personal sobre el món que va més enllà del producte de consum. Segons Montaña, un dels objectius del projecte és "formar espectadors crítics i autònoms". Amb el visionat de fragments o pel·lícules senceres, d'autors de tots els temps i de cultures d'arreu del món, comencen un procés de reflexió per entendre "que no només es fa cinema des de Hollywood, que aquest és un art molt antic i que hi ha moltes maneres de fer-ne, que hi ha molts ritmes, que cadascú ha de trobar allò que el motiva i saber per què", raona el Dani.

El Minut Lumière és una pràctica documental, cada alumne ha de triar un espai del poble i un moment que vulgui gravar. També l'ha de justificar, explicar per què allà i no en una altra banda, per què aleshores i no en un altre moment.

La Pilar, professora de l'aula d'acollida, raona que "aquest projecte és una bona excusa perquè coneguin el poble. Els alumnes fa quatre dies que viuen aquí, no parlen ni entenen el català, vénen de llocs molt llunyans i de cultures sovint molt diferents. Desconeixen els costums i tot els és nou, també els pot ser hostil. La majoria, si no

Una pel·lícula és més que un entreteniment, per curta que sigui. És el resultat d'un ofici precís, és un sentiment en moviment, un missatge amagat, una rialla sentida, una mirada particular, unes imatges que parlen del qui les ha gravades. Fer-ne una també és, si es vol, una eina educativa.

CINEMA EN CURS AMB ULLS MENUTS

Text i Fotos: Jaume Barrull

Alcarràs. Carrer Major, quarts de sis de la tarda. Una mare fuma i empeny el cotxet del seu fill, una àvia desembolica l'entrepà per a un nét de galtes vermelles, mitja dotzena d'homes xerren animadament en una cantonada que han fet seva pel costum de ser-hi, dues noies somriuen vergonyoses i fumen furtivament. Una moto passa i un cop de gas ensordidor

col·lapsa l'ambient, es perd pels carrerons de darrere l'església. Moments i moviments previs d'un Minut Lumière, l'observació detinguda d'un instant que passa, la combinació de sons, llums i personatges en un espai concret.

Alagi és tímid, curiós, amb aquell somriure de qui no gosa però desitja. Finalment decideix on va la càmera, què vol gravar i com ha de ser el seu Minut. Les companyes

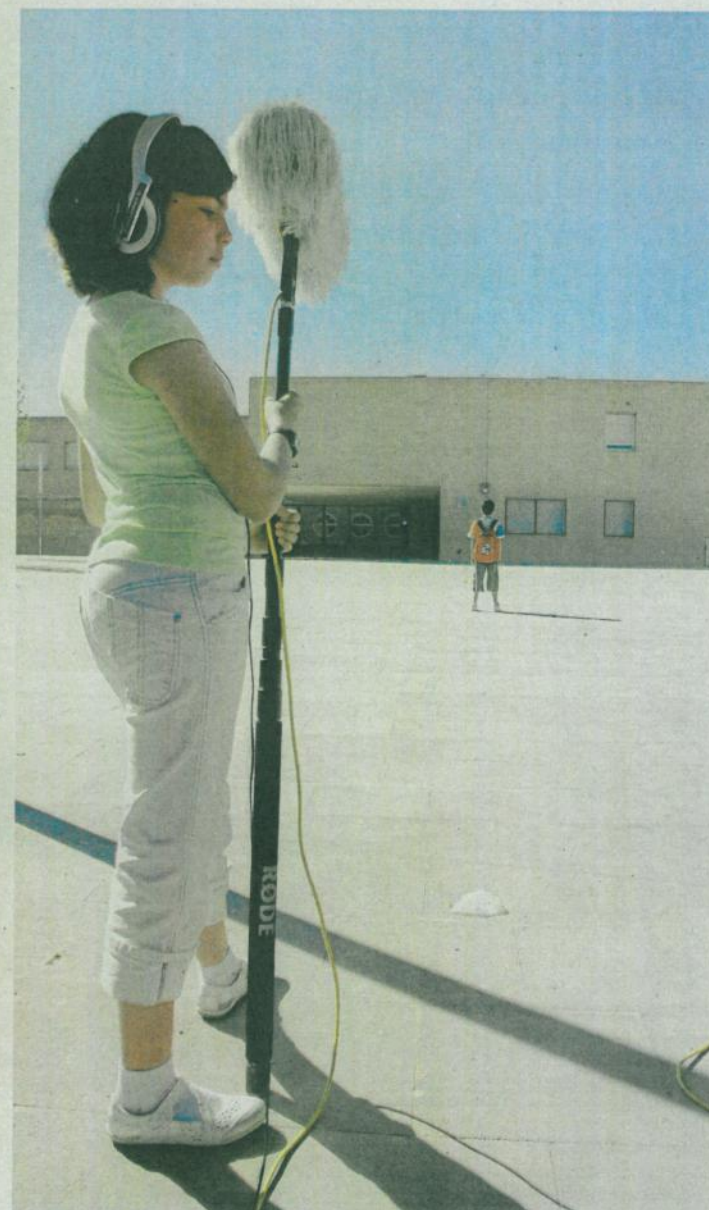
El Minut Lumière és una pràctica documental, cada alumne ha de triar un espai del poble i un moment que vulgui gravar. També l'ha de justificar, explicar per què allà i no en una altra banda.

forcem situacions d'aquestes i sortim ple-gats de l'aula, van de casa a l'escola i de l'escola a casa. Amb aquest projecte s'atre-veixen a passejar, a observar, a preguntar, a connectar amb una realitat que és, des del moment que viuen aquí, la seva". Un dijous a la tarda, fa fred, l'equip és al camp de futbol esperant l'entrenament de l'equip juvenil. Cosmín vol gravar el seu germà, amb el Dani han mirat i comparat quin és el punt de vista més estratègic per captar el moment i fer-ho amb una llum adequada. Res pot ser perquè sí, i rascar fins que surten les respostes és un procés llarg, sempre gratificant.

Malgrat la mirada particular que qual-

sevol expressió artística té implícita, la creació cinematogràfica és col·lectiva i al mateix temps juga amb unes regles tècniques. La llum, els blancs i negres, el desenfo-cament, la captació del so o el posiciona-ment de la càmera no és un joc aleatori. Els equips tècnics amb els quals es roden els exercicis són professionals, cedits pel de-partament d'Ensenyament de la Genera-litat, i això requereix repartir responsabi-litats entre els alumnes per transportar i connectar el material, per organitzar les tasques, per marcar la claqueta, per aguan-tar la perxa del so o per dirigir el pla. La ne-cessitat que tots els alumnes coneguin i participin de totes les funcions fa que es

fomenti el treball en equip i la col·labo-ració com a valor pedagògic implícit i ne-cessari. A més a més, en sortir de l'aula i plantejar noves maneres de treballar, Mon-taña raona que "es donen oportunitats di-ferents als alumnes per descobrir talents o virtuts, capacitats personals que potser no es poden desenvolupar a classe". I no només comencen a entendre el cinema com quelcom més que un entreteniment, sinó que es pot comprendre com un ofici. Que és possible, també, plantejar-s'ho com un futur factible perquè al darrere de qual-sevol pel·lícula hi ha gent que treballa, que s'intenta guanyar la vida. No només hi ha els actors que surten a la pantalla i els en-

Tasques. Cada un dels alumnes de l'escola Comtes de Torregrossa d'Alcaràs té assignada una tasca per gravar el curt.

lluernen, sinó que veuen i viuen que l'es-cena més senzilla demana un treball molt curós. "Alumnes que a l'aula els costa con-centrar-se, amb els exercicis de cinema no en tenen mai prou; s'impliquen en el pro-jecte i alguna mare s'acosta a l'escola per saber què passa, què és això que té el seu fill entusiasmats", diu l'Olívia, també mestra de l'aula d'acollida. D'altra banda, com que els alumnes han d'exercir tots els càrrecs d'un equip de rodatge, ara els toca manar i dirigir, després han de callar per no entor-pir l'escena i creure el company que diri-geix.

Amb aquests exercicis es van trencant els rols habituals de l'escola respecte a les pròpies dinàmiques, això és positiu. També els obliga a ser pacients, a esperar el mo-ment oportú, a estar atents a tots els de-talls que són imprescindibles. A voltes, ob-servant-los amb certa distància, t'adones que perden la concentració, juguen i es dis-persen; però és normal, són canalla i també necessiten el seu moment de distensió. Ins-tants de gran valor pedagògic, també. El projecte final és un curt, però no és una his-tòria convencional centrada en l'acció. "Du-rant el curs hem estat treballant una mirada que té una doble direcció, d'un mateix cap enfora, però també cap endins; al curt final no donem tanta importància a la història com al personatge que la protagonitza, els seus sentiments i emocions", raona el Dani.

El curs passat era la història d'un nen que deixava l'escola per anar a l'institut. En-rere quedaven els companys de classe, un entorn segur i acollidor que precedia la incertesa d'un món nou. La por, la soli-tud, la certesa que la vida no torna mai enrere. Aquestes eren sensacions que vol-lien transmetre els alumnes amb el seu curt, reflexions que molts adults mai no han fet per molt cinema que hagin consumit a la seva vida.

